

Lapparna får fast läger i Södertörn

En plats för ett lappläger har av Stockholms stad upplåtits åt den nya institutionen Sameslita i Stockholm. Platsen är belägen vid en liten sjö som liksom så många andra heter Trehörningen och ligger ett bra stycke sydväst om Lisma gård i friluftsområdet med samma namn i Huddinge. En ny epok har därmed inletts i samernas historia och glädjen bland lapparna är stor över att de fått en fast samlingsplats, Sameslita, i huvudstadens närhet där de kan hålla rituella helger och sammankomster.

Organisationens ledare är Aslak Partapuoli som tillika är ordförande i Samernas förening i Stockholm. På söndagen hölls den första kyrkhelgen på det nya lapska området som därmed öppnades för samerna. Friluftsgudstjänsten förrättades av

kyrkoadjunkt Roland Zetterberg från Enskede församling.

Genom den doftande, ljusskimrande björkskogen vandrade samer på lätta fötter denna junisöndag 1955 ut till udden vid sjön Trehörningen. Den dagen skall bli tradition för Stockholmssamernas samling till kyrkhelg vid sommarens ankomst. Göken ropade och alla sorters småfåglar sjöng.

— Det skall bli roligt att kamma skohö här varje år och höra göken, sa Ingrid Fjällberg som hör hemma nästan i Sydlappland, men numera bor på Fleminggatan. Hon har donerat en jättestor kaffepanna av gammal lapsk modell till Sameslitan.

Inom lapplägets område finns både hjortronmyrar, skohölundar och en vegetation som starkt påminner om den norrländska naturen, vilket Dagens Nyheters utsända kunde konstatera på söndagen. Små krokiga tallar och mager lövträdsväxtlighet har sin förklaring genom den grunda jorden med släta berg-hällar under. Sjön är en kall källsjö av den typ som är vanlig i Norrland.

— Virket är redan stämplat för de första kåtorna, upplyser Aslak, och visar på de bleckade träden. Stadens myndigheter har varit utomordentligt tillmötesgående alltsedan det första förslaget lades fram i juni 1952. Kronan har också låtit stämpla ut virke till kåtanäver, en sak som brådskar just nu på våren innan solen hinner torka fast nävern i barken.

Likt Norrland, snart mera bär

— Ack, så likt Norrland, säger den pigga Emelia Olund från Arjeplog medan hon sätter sig till rätta vid den första kåtaelden på området där prästen i skjortärmarna slår sig ned. Och här syns också kåtmästaren Ake Carlsson från Arvidsjaur och lapparnas advokat, Gunhild Edholm. Snart sitter allihop vid sina kaffepannor medan röken sakta slingrar upp mot skyn.

— Ljungen är bara lite högre här nere. Sköter vi hjortronmyrarna och tar bort ljungen kommer vi snart att ha fullt av bär.

— Och mygg finns det gott om, precis som i fjällen, suckar en av lapparna, som inspekterar området vid alla årstider. Ty det är mycket arbete som ligger bakom förverkligandet av detta projekt. Att det verkligen kommit till stånd beror i hög grad på intendent Erik Thor i Idrottsstyrelsen. Han har länge legat i selen, biträdd av fastighetsnämnden och andra välvilliga myndigheter och institutioner.

— Vi har fått ett viloområde, säger en av lappkvinnorna. Här kan vi nu ta emot våra vänner norr ifrån i våra kåtor. Och vi har fått en plats där vi kan idka lappslojd. En hel del verktyg är redan skänkta. Vi skall göra koksor, knivskaft, hornskeckar och framför allt vävskeckar av horn för skobandsvävning och tennträdsdragning.

Lapsk student får bo där året runt

— Två kåtor får bebos året runt, fortsätter Aslak, och det är bra för de fattiga lapska studerande som inte har någonstans att ta vägen, men är ivriga att avlägga sina examina. Vi har en medlem som är fil.kand. och håller på med sin licentiatavhandling. Det är inte alltid man har ett fint rum till förfogande, i varje fall behöver man röra på sej med små promenader mens man tänker. Här kan dom gå i Guds fria natur och höra fågelsången.

Nånstans på stigarna mot Sameslitan rör sig också en liten rajd — nära på. Det är Ella Lango-Puurman med sin lille ettåriga George nedstoppad i ryggsäcken och med slakten bakefter.

— Och i framtiden skall vi ha renar här, nickar man, några få i alla fall. Ett par båtar av norrländsk typ sätts i sjön senare på

sommarn och skall forsla lapparna över sjödraget till kyrkhelgerna.

Två mil fågelvägen ligger lappläget från Stockholm, och närmaste torp heter Paradiset. 77 meter över havet ligger denna Sveriges sydligaste Sameslita.

Sedan familjerna Vinka och Lango och allt vad de heter druckit sitt kaffe blir det gudstjänst på den udde som är utsedd till plats för de kommande rituella helgerna.

Och sedan psalmböckerna delats ut och prästen byggt upp sitt lilla provisoriska altare på en tuva vid en berghäll höjde han handen och välsignade platsen.

Brodjaga

Alma Braathen

Lapparna får...

(Forts. från sid

Hjortronmyrar, skohölundar Virke klart till kåtanäver

Kyrkoadjunkt Roland Zetterberg inviger i hård vind platsen för fasta lappläger som skall skapas vid en liten insjö i Södertörn.